

PLAN

OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZO - EDUKACYJNY Żłobka „Bajkowa Kraina” w Bysławiu

Spis treści

Wizytówka żłobka.....	2
PRACA Z DZIEĆMI	
Cele opiekuńczo- wychowawczo- edukacyjne.....	3
Metody pracy z dziećmi.....	4
Obszary rozwoju dziecka – wskazówki metodyczne dla personelu oraz działania personelu w tych obszarach:	
Rozwój emocjonalny i społeczny.....	5
Rozwój poznawczy.....	8
Rozwój językowy.....	9
Rozwój fizyczny.....	11
Rozwój twórczy.....	13
Harmonogram stałych i zmiennych elementów dnia.....	15
ORGANIZACJA PRACY PERSONELU	
Współpraca, obserwacja i refleksja nad codzienną pracą opiekuna. Podnoszenie kompetencji opiekuna.....	16
System wewnętrznej komunikacji personelu.....	17
Nadzór realizacji Planu OWE.....	18
Załączniki do Planu OWE.....	20

Wizytówka żłobka

Żłobek „Bajkowa Kraina” mieści się w Bysławiu (89-510) przy ul. Wodna 8 o numerze wpisu do rejestru żłobków i klubów dziecięcych: 1/2016 z dnia 30.12.2016 roku.

Organem tworzącym żłobek jest Gmina Lubiewo. Nadzór nad działalnością żłobka sprawuje Wójt Gminy Lubiewo.

Organem prowadzącym żłobek jest Żłobek Opieka nad dziećmi „Bajkowa Kraina” z siedzibą w Cekcynie, ul. Madera 1, której przedstawicielem jest Pani Agnieszka Sierosławska zwana dalej *Dyrektorem Żłobka*.

Żłobek znajduje się na rozległym terenie zapewniającym ciszę i spokój z bezpośrednim dostępem do parkingu przeznaczanego wyłącznie dla rodziców i personelu żłobka. Teren wokół żłobka zapewnia dzieciom swobodny pobyt na świeżym powietrzu.

Instytucja przeznaczona jest dla jednej grupy dzieci w różnym wieku, która maksymalnie liczy 20 miejsc. W żłobku znajduje się: sala zabaw z bezpośrednim wyjściem na taras, sypialnia, łazienka dla dzieci, szatnia, wózkownia, stołówka, kuchnia, pomieszczenie gospodarcze, łazienka dla personelu. Na zewnątrz budynku znajduje się plac zabaw. Żłobek przystosowany jest do dzieci z niepełnosprawnością.

Żłobek „Bajkowa Kraina” to kameralne, przyjazne miejsce stworzone z myślą o najmłodszych. Zapewniamy ciepłą i rodzinną atmosferę, w której każde dziecko jest zauważone, wysłuchane i otoczone troskliwą opieką. Dbamy o poczucie bezpieczeństwa, spokój oraz radość dzieci wspierając ich naturalny rozwój każdego dnia. Uczymy poprzez zabawę, doświadczanie i aktywność rozwijając samodzielność, kreatywność oraz kompetencje emocjonalne i społeczne dzieci.

Współpraca z rodzicami oparta jest na otwartej komunikacji, wzajemnym zaufaniu i partnerskich relacjach. Wspólnie z rodzicami dbamy o harmonijny rozwój dzieci i ich dobre samopoczucie.

Zapewniamy zdrowe, pełnowartościowe posiłki przygotowane z wysokiej jakości produktów z uwzględnieniem diet specjalnych (w granicach możliwości). Kształtujemy dobre nawyki żywieniowe już od najmłodszych lat.

Oprócz codziennych i bardzo wartościowych aktywności dzieci spędzają czas na świeżym powietrzu każdego dnia korzystając z nowoczesnego i bezpiecznego placu zabaw.

Jesteśmy otwarci na lokalną społeczność i integrację rodzin. Organizujemy wydarzenia okolicznościowe oraz imprezy plenerowe, które budują relacje i wzmacniają poczucie wspólnoty.

Żłobek „Bajkowa Kraina” posiada własną stronę internetową www.bajkowakraina.biz – należy wybrać zakładkę odpowiadającą miejscowości, w której mieści się żłobek, dziennik elektroniczny oraz swój profil na Facebooku.

Dane kontaktowe:

WŁAŚCICIEL/ DYREKTOR: mgr Agnieszka Sierosławska – tel. 516 082 168

PERSONEL ŻŁOBKA: Koordynator – tel. 508 191 277

e-mail: kontakt@bajkowakraina.biz

PRACA Z DZIEĆMI

Cele opiekuńczo – wychowawczo – edukacyjne

Niniejszy Plan OWE stanowi wyraz troski o wszechstronny rozwój dziecka, z uwzględnieniem jego indywidualnych możliwości, tempa rozwoju, emocji i potrzeb. Plan ten stanowi integralną część misji żłobka, której istotą jest zapewnienie dzieciom jak najlepszej opieki, wsparcia i warunków do harmonijnego rozwoju w duchu poszanowania ich praw oraz współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi na zasadzie odpowiedzialnego partnerstwa.

Celem planu jest stworzenie bezpiecznego, przyjaznego i wspierającego środowiska, w którym każde dziecko może rozwijać się fizycznie, emocjonalnie, społecznie i poznawczo a podejmowane działania opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne mają na celu wspieranie dziecka w odkrywaniu świata, rozwijaniu samodzielności, poczucia bezpieczeństwa i wiary we własne możliwości a ściślej:

1. Spełnianie podstawowych potrzeb życiowych dzieci- fizjologicznych, potrzeby bezpieczeństwa, potrzeby uwagi i szacunku przez stworzenie dzieciom optymalnych warunków codziennego pobytu w żłobku.
2. Stwarzanie dzieciom warunków do:
 - Kształtowania umiejętności samoregulacji i samodzielności dzieci w zakresie samoobsługi oraz w kontaktach społecznych;
 - Budowania relacji z innymi i umiejętności współdziałania w grupie rówieśniczej;
 - Rozwoju umiejętności ruchowych umożliwiających skuteczne działanie w czasie pobytu w grupie;
 - Rozwoju umiejętności komunikacji i gotowości do porozumiewania się w sprawach swoich potrzeb;
 - Rozwoju ciekawości poznawczej i ekspresji twórczej w oparciu o codzienne doświadczenia.

3. Prowadzenie pracy z dziećmi z pełnym respektowaniem praw zawartych w *Konwencji o prawach dziecka*, mianowicie:
- Prawo do sprawiedliwego i równego traktowania;
 - Poszanowanie godności i indywidualności każdego dziecka;
 - Nadrzędności najlepszego interesu dziecka;
 - Poszanowanie odpowiedzialności, praw i obowiązków rodziców lub opiekunów prawnych;
 - Prawo do tożsamości;
 - Niezbywalne prawo do życia i rozwoju;
 - Ochrona dzieci przed wszelkimi formami przemocy;
 - Prawo dziecka z niepełnosprawnością do pełnego i godnego życia;
 - Prawo każdego dziecka do poziomu życia odpowiadającego jego rozwojowi;
 - Prawo dziecka do uczestniczenia w decyzjach i swobodnej wypowiedzi.

Metody pracy z dziećmi

1. Relacje z dziećmi:
Opiekunowie tworzą prawidłowe i wzajemne relacje z dziećmi oparte na szacunku. Dbają o ciepłą i domową atmosferę w placówce, pełniąc funkcję łącznika między placówką a domem. Placówka stara się, żeby dziećmi zajmowały się te same osoby, ponieważ sprzyja to rozwijaniu bezpiecznych relacji między małą grupą dzieci a opiekunką.
2. Ścisła współpraca z rodzicami:
Aby rozwijać nabywanie doświadczeń przez dzieci, personel musi współpracować z rodzicami. Ta współpraca tworzy ramy do pogłębiania relacji, wspiera ciągłość opieki i zapewnia dzieciom stabilność.
3. Aktywne słuchanie:
Komunikacja opiekunów z dziećmi uwzględnia aktywne słuchanie, które przejawia się poprzez komentowanie zaobserwowanych działań dziecka, wyrażanie zainteresowania działaniami dziecka.
4. Włączanie się do zabawy/ aktywności dzieci:
Opiekunowie włączają się do zabaw bądź aktywności dzieci, gdy dzieci tego potrzebują lub wyłączają się, jeśli ich obecność nie jest niezbędna. Opiekunowie są w pobliżu dzieci podczas eksploracji środowiska.
5. Dostarczanie materiałów, przedmiotów i narzędzi:
Rolą opiekuna jest dostarczanie dzieciom materiałów, przedmiotów czy narzędzi, które mogą rozwijać i wzbogacać aktywności i zabawy dzieci. Przy czym to dziecko decyduje kiedy i jak je wykorzysta.

6. Pomaganie dzieciom w zrozumieniu świata:

Opiekunowie mówią na głos o podejmowanych działaniach, obserwacjach, łączą przyczynę ze skutkiem, pokazują dzieciom chronologię wydarzeń i je przewidują.

Obszary rozwoju dziecka – wskazówki metodyczne dla personelu oraz działania personelu w tych obszarach

1. ROZWÓJ EMOCJONALNY I SPOŁECZNY – wskazówki metodyczne:

- **BUDOWANIE POCZUCIA BEZPIECZEŃSTWA JAKO PODSTAWY PRZYNALEŻNOŚCI**

- zapewnienie stałości opiekunów rytmu dnia oraz przewidywalnych zasad funkcjonowania grupy;
- pokazywanie dzieciom akceptacji ciepła i uwagi poprzez kontakt wzrokowy, spokojny ton głosu, reagowanie na sygnały emocjonalne dziecka;
- indywidualne witanie i żegnanie każdego dziecka, co wzmacnia poczucie bycia zauważonym i ważnym członkiem grupy;
- angażowanie dzieci w różne aktywności np. nakrycie do stołu, sprzątanie zabawek;
- informowania dzieci o zamiarze podjęcia kolejnych aktywności w ramach rytmu dnia;
- w pomieszczeniu, w którym przebywają dzieci, zawsze dostępna jest dla nich woda do picia w każdym momencie dnia;

- **WSPIERANIE AUTONOMII DZIECI PODCZAS AKTYWNOŚCI, POSIŁKÓW I CZYNNOŚCI
HIGIENICZNYCH ORAZ ODPOCZYNKU**

- umożliwianie dzieciom i zachęcanie do podejmowania samodzielnych prób wykonywania czynności higienicznych i jedzenia bez pośpiechu i nadmiernego wyręczenia;
- niezmuszanie dzieci do spożywania posiłków – dziecko zjada tyle, ile chce i co chce;
- w miarę możliwości dzieci same stwarzają warunki do zjedzenia posiłku, np. wspólne nakrywanie do stołu, sprzątanie po posiłku, itp.
- dostosowywanie oczekiwań do wieku, możliwości i gotowości dziecka;
- akceptowanie niepowodzeń jako naturalnego elementu procesu uczenia się;
- zapewnienie warunków sprzyjających samodzielności, tj. niskie umywalki, podesty łatwo dostępne, podajnik do ręczników w zasięgu ręki dziecka, talerze i sztućce w zasięgu ręki dziecka;
- towarzyszenie dziecku podczas posiłków i w czynnościach higienicznych, w sposób wspierający, a nie kontrolujący;

- zapewnienie dzieciom możliwości i wyboru odpoczynku na leżaczkach, w łóżeczkach lub w formie cichej aktywności na dywanie;

- możliwość wydzielenia w żłobku co najmniej trzech spośród poniższych stref zainteresowań dla dzieci: strefa wspólnego czytania; strefa zabaw konstrukcyjnych; strefa zabaw ruchowych; strefa zabaw plastycznych; strefa zabaw z wodą i piaskiem; strefa zabaw tematycznych; strefa zabaw muzycznych;

- organizowanie przestrzeni wspierającej autonomię dziecka, np. pojemniki z materiałami i zabawkami są oznakowane w sposób zrozumiały dla dzieci; materiały i zabawki są usytuowane na wysokości dostępnej dla dzieci; każde dziecko ma miejsce do przechowywania swoich rzeczy oznaczone w sposób widoczny i zrozumiały dla dziecka;

- WSPIERANIE KONTAKTÓW RÓWIEŚNICZYCH

- używanie określeń wzmacniających identyfikację z grupą, np. „nasza grupa”, „razem”, „wszyscy”;

- organizowanie zabaw równoległych i prostych zabaw zespołowych dostosowanych do wieku dzieci;

- zachęcanie do obserwowania innych dzieci oraz naśladowania ich działań;

- modelowanie zachowań społecznych przez personel, np. pokazywanie jak podać zabawkę lub poczekać na swoją kolej;

- ROZWIJANIE ZAINTERESOWANIA INNYMI

- nazywanie emocji i działań dzieci, np. „Zobacz, Ania się śmieje”, „Kuba buduje wieżę”;

- kierowanie uwagi dziecka na rówieśników w sposób naturalny i nienarzucający się.

- wspieranie pierwszych prób kontaktu, tj. podawanie zabawek, wspólne oglądanie książeczki czy zabawa obok siebie;

- WZMACNIANIE POZYTYWNYCH DOŚWIADCZEŃ SPOŁECZNYCH

- pomaganie dzieciom w sytuacjach trudnych, np. w konfliktach o zabawki poprzez spokojne towarzyszenie i pokazywanie dziecku alternatywnych rozwiązań;

- docenianie i wzmacnianie wszelkich przejawów współdziałania i zainteresowania innymi, np. pochwała, uśmiech, gest;

- unikanie porównań między dziećmi, skupianie się na indywidualnym tempie rozwoju każdego dziecka;

- wspólne celebrowanie świąt i ważnych wydarzeń, np. urodziny, pierwsze sukcesy rozwojowe dziecka, spotkania rodzinne.

Działania personelu w tym obszarze:

Opiekun:

- uprzedza dziecko o działaniu, które będzie podejmowane z jego udziałem, np. zmiana pieluchy lub wycieranie nosa i czeka na jego odpowiedź werbalną lub niewerbalną, żeby mieć pewność, że dziecko rozumie sytuację;
- daje dzieciom wskazówki, jak ze sobą współpracować, (np. „Najpierw on, potem ty.”);
- wprowadza w sposób jasny i zrozumiały dla dziecka zasady funkcjonowania dzieci w grupie i wyjaśnia ich znaczenie;
- zaprasza dzieci do wspólnego nakrywania do stołu i sprzątanania po posiłku dając dzieciom tyle czasu na posiłek, ile potrzebują w miarę możliwości;
- zachęca dzieci do samodzielności podczas czynności higienicznych i podczas spożywania posiłków pokazując poszczególne etapy tych czynności i zachęcając dzieci do naśladowania;
- często znajduje się w fizycznej bliskości dzieci siedząc obok nich na ich poziomie, np. na podłodze lub przy stoliku także podczas posiłków;
- odzwierciedla emocje dzieci, ich radość i entuzjazm oraz inne emocje, stara się utrzymać pozytywne emocje w kontakcie z dziećmi: żartuje z nimi, uśmiecha się i śmieje, reaguje na interakcję z dziećmi w ciepły sposób;
- jest uważny na trudne momenty dzieci, np. zmęczenie, przestymulowanie i wspiera je aranżując zmiany w otoczeniu, dostosowując ton głosu i styl interakcji do sytuacji;
- w pomieszczeniach dla dzieci nie używa się muzyki lub radia jako stałego tła akustycznego;
- pozwala dzieciom się przytulać i utrzymywać fizyczną bliskość w odpowiedzi na werbalne lub niewerbalne intencje dzieci;
- pozwala dzieciom na popełnianie błędów i zachęca do samodzielnego ich naprawiania lub rozwiązywania, jeśli są na to gotowe;
- okazuje szacunek dzieciom, wyrażając to również poprzez formy grzecznościowe, np. „Dziękuję ci”, „Proszę”;
- swobodnie dołącza do zabawy i aktywności z dziećmi lub oddala się, gdy dzieci go nie potrzebują dalej będąc w pobliżu;
- aranżuje przestrzeń tak, żeby dzieci mogły widzieć, co robią inni, m.in. poprzez podział sali na kilka stref wyposażonych w różne zabawki i materiały;
- celebrowa rytuały, wspólnie realizowany plan dnia z powtarzającymi się zabawami integrującymi dzieci;
- włącza dzieci w dekorowanie sali i reaguje na chęć pomocy sygnalizowanej przez dziecko;

- umożliwia dzieciom podejmowanie różnych ról, np. poprzez wyznaczenie dyżurnego w grupie;
- zostawia dziecku czas na samodzielne wykonanie jakiejś czynności, np. przy ubieraniu się sprzątanii, łączeniu puzzli lub aranżacji miejsca zabawy;
- wspiera samodzielne rozwiązywanie konfliktów między dziećmi i udziela wsparcia, jeśli same nie potrafią znaleźć rozwiązania problemu;
- umożliwia dzieciom podejmowanie decyzji i dokonanie wyboru zgodnie z ich możliwościami rozwojowymi;
- umożliwia celebrowanie świąt i wydarzeń z udziałem bliskich osób dziecka, np. urodziny dziecka, piknik rodzinny, dzień babci i dziadka, zakończenie roku respektując prawo dziecka do odmowy lub rezygnacji ze świętowania całości lub fragmentu.

2. **ROZWÓJ POZNAWCZY- wskazówki metodyczne:**

- POZNAWANIE I DOŚWIADCZANIE OTACZAJĄCEGO ŚWIATA

- umożliwianie dzieciom zabawy w strefach tematycznych uzupełnianych regularnie nowymi materiałami, zabawkami, przedmiotami zgodnie ze zmieniającymi się zainteresowaniami dzieci i ich aktualnymi potrzebami;
- rozwijanie zainteresowań dzieci poprzez dzielenie się pomysłami i pokazywanie nowych zastosowań istniejących materiałów, zabawek i pomocy edukacyjnych;
- umożliwianie dzieciom eksplorowania najbliższego otoczenia placówki i obserwowania zmian zachodzących w przyrodzie;
- zapewnienia dzieciom dostępu do materiałów wzbudzających ich ciekawość, do przedmiotów codziennego użytku oraz materiałów pochodzących z natury;
- dostosowanie czasu trwania zabaw lub aktywności do możliwości dzieci;
- wśród materiałów dostępnych dla dzieci w pomieszczeniach i na zewnątrz znajdują się naturalne materiały i przedmioty codziennego użytku.

- WSPIERANIE UMIEJĘTNOŚCI OBSERWACJI I DOŚWIADCZANIA OTACZAJĄCEGO ŚWIATA

- obserwowanie razem z dzieckiem lub dziećmi zjawisk, które przyciągają ich uwagę i komentowanie tego, np. „Widzę, że kapie woda z kranu. Musimy dokręcić kran”. „Słyszę, że stukasz grzechotką w stół. To głośny dźwięk.”
- okazywanie zaciekawienia i swojego zaangażowania w działania podejmowane przez dzieci;

- pomaganie w rozumieniu tego, co dzieci robią i obserwują przez opisywanie i wyjaśnianie;
- zachęcanie do eksplorowania natury i terenu na zewnątrz budynku, stwarzanie możliwości swobodnej zabawy oraz opisywanie tego, co dzieci robią;

- **WSPIERANIE MYŚLENIA PRZYCZYNOWO- SKUTKOWEGO**

- opisywanie tego, co dziecko robi i co się dzieje z badanymi przez nie przedmiotami, materiałami:

- kształtowanie umiejętności skupienia się na działaniu i przewidywania jego skutków, np. „Pchnąłeś piłkę. Teraz turla się po podłodze. Ciekawe, gdzie się zatrzyma.”;

- wykorzystywanie czynności dnia codziennego, np. ubieranie, jedzenie lub tworzenie sytuacji edukacyjnych, w których dziecko może: manipulować przedmiotami, podejmować czynności odwracalne i nieodwracalne, robić doświadczenia oraz próbować nowych rozwiązań i sprawdzać ich skuteczność;

- **WSPIERANIE U DZIECI UŻYWANIA OKREŚLEŃ DLA CECH PRZEDMIOTÓW**

- określanie i nazywanie cech przedmiotów używanych przez dzieci dotyczących, np. koloru, kształtu, faktury;

- określanie relacji między przedmiotami, np. dużo – mało, blisko - daleko, ciepłe – zimne, w sytuacjach codziennych, swobodnej zabawy i zajęciach kierowanych przez siebie;

- dawanie dzieciom możliwości wyboru między różnymi produktami do jedzenia podczas posiłku i opisywanie różnic między nimi;

- określanie i porównywanie przedmiotów w otoczeniu, np. duży - mały, większy – mniejszy;

- **WSPIERANIE U DZIECI UŻYWANIA OKREŚLEŃ PRZESTRZENNYCH**

- używanie w codziennych kontaktach z dziećmi słów: góra, dół, przód, tył, lewo, prawo, nad, pod, obok, wewnątrz, zewnątrz, przed, za, obok, między, wyżej, niżej, w górze, na dole, daleko, blisko, wysoko, nisko;

- opisywanie swoich czynności i aktywności dzieci i umiejscawianie tych działań w przestrzeni, np. „Postawiłam kubeczki do picia na tacy.”, „Widzę, że posadziłeś misia na krześle, a zajęczka na podłodze.”, „Chcesz, żeby zajęczek siedział wyżej?”

3. ROZWÓJ JĘZYKOWY – wskazówki metodyczne:

- **MÓWIENIE DO DZIECI I AKTYWNE SŁUCHANIE**

- komunikowanie się w sposób zrozumiały dla dziecka,
- inicjowanie kontaktu werbalnego i niewerbalnego,
- używanie pytań otwartych i rozszerzających lub inicjujących rozmowę w sposób budzący zainteresowanie albo działanie dziecka,
- stosowanie różnorodnych form wypowiedzi, tj. pytania, zdania twierdzące, wykrzyknikowe,
- towarzyszenie dzieciom w zabawach i częste komentowanie co one robią, dopytywanie dzieci o ich potrzeby w czasie codziennych czynności, takich jak toaleta czy jedzenie,
- kierowanie wzroku i postawy ciała w kierunku dziecka, które coś mówi, zadawanie pytań rozszerzających i komentowanie w sposób zachęcający do dalszej wypowiedzi.

- WZBOGACANIE SŁOWNICTWA DZIECI:

- wykorzystywanie słów z różnych kategorii, np. przedmioty, działania, uczucia, funkcje;
- rozwijanie interakcji dotyczących wspólnego doświadczenia lub zdarzeń z życia dziecka, np. „Wiem, że w domu masz psa. Co on robi, jak przychodzisz do domu? Hau-hau?;
- nazywanie, opisywanie tego, co robi dziecko, z użyciem nowych słów, np. Czy ten brokuł ci smakuje?;
- rozwijanie języka i słownictwa dzieci za pomocą określeń opisujących dane zjawisko, sytuację czy przedmiot i łączenia ich ze słowami, które dziecko zna;
- wypowiadanie się pełnymi zdaniami, unikanie infantylizowania;
- mówienie w pierwszej osobie, np. Teraz pokaże ci nową układankę.”

Działania personelu w tym obszarze:

Opiekun:

- utrzymuje kontaktu z dzieckiem przez wymianę: słuchanie – mówienie – słuchanie;
- wykorzystuje każdą sytuację w ciągu dnia do prowadzenia rozmów, np. podczas ubierania się;
- angażuje dziecko w słowną interakcję opartą zarówno na wspólnie dzielonym doświadczeniu, jak i osobistych doświadczeń dziecka;
- stwarza sytuację, w których dzieci mogą bawić się ze sobą i rozmawiać o tym, co robią;
- wspiera komunikowanie się dzieci ze sobą i z personelem (np. poprzez zabawy w telefon, w przyjęcie, w dom);

- rozmawia z dziećmi na temat tego, co jest aktualnie przedmiotem ich uwagi;
- daje wskazówki dzieciom ułatwiające komunikację („Możesz powiedzieć, żeby...” „Możesz zapytać o...”);
- wprowadza i kultywuje zwyczaj codziennego czytania o określonej porze, codziennych zabaw ze śpiewem;
- wykorzystuje rymowanki, piosenki do rozpoczynania, trwania, ukończenia jakiejś czynności, np. piosenka na powitanie;
- opowiada dzieciom książeczki z obrazkami i dba o to, żeby dzieci mogły aktywnie w tym uczestniczyć, dotykając ich, komentując treść.

4. ROZWÓJ FIZYCZNY – wskazówki metodyczne:

- **ROZWÓJ SPRAWNOŚCI DZIECI W ZAKRESIE MOTORYKI MAŁEJ**

- zapewnienie dostępności materiałów i przedmiotów umożliwiających dzieciom rozwijanie sprawności motoryki małej;
- stwarzanie sytuacji, w której dzieci mogą ćwiczyć sprawność rąk i palców, w tym np. zgniatać, rolować, rozplaszczać miękkie masy, trzymać małe przedmioty, doskonalić chwyt, drzeć papier;
- umożliwianie dzieciom manipulowania przedmiotami: zamykania, otwierania, zakręcania i odkręcania pojemników, wkładania i wyjmowania małych przedmiotów;

- **ROZWÓJ SPRAWNOŚCI DZIECI W ZAKRESIE MOTORYKI DUŻEJ**

- wspieranie dzieci w nauce kontrolowania ruchów ciała i nauce stania, chodzenia na czworaka i chodzenia w pionie;
- umożliwianie niechodzącym dzieciom eksplorowania przestrzeni przez przenoszenie ich w różne miejsca, w których czekają nowe wyzwania, np. dążenie do interesujących przedmiotów;
- bawienie się z dziećmi w zabawy ruchowe, podążanie za tym, co robią dzieci, np. turlanie się, chodzenie na czworakach;
- stwarzanie dzieciom warunków do podejmowania nowych wyzwań związanych z przemieszczaniem się i uczeniem nowych umiejętności motorycznych;
- umożliwianie dzieciom wielokrotnego powtarzania i ćwiczenia konkretnych umiejętności ruchowych tak długo, jak długo są tym zainteresowane;

- wykorzystywanie sytuacji codziennych do ćwiczenia koordynacji wzrokowo – ruchowej, np. podczas jedzenia, ubierania się i innych czynności;

- ROZWÓJ PERCEPCJI ZMYŚLOWEJ DZIECI

- umożliwienie dzieciom codziennego kontaktu z materiałami angażującymi zmysły: dotyk, smak, węch, wzrok, słuch, poczucie ułożenia ciała i równowagę;

- zapewnienie w ciągu dnia różnorodnych aktywności sensorycznych, dostosowanych do potrzeb dzieci i ich możliwości (planowanie doświadczeń sensorycznych gwarantuje dzieciom czas na zaangażowanie się i zabawę z innymi dziećmi);

- stwarzanie dzieciom możliwości samodzielnego badania różnorodnych obiektów i swojego ciała – własnych rąk i nóg oraz twarzy.

Działania personelu w tym obszarze:

Opiekun inicjuje i proponuje dzieciom aktywności, takie jak:

a) zabawy angażujące zmysły wzroku, słuchu, węchu, dotyku, smaku:

- ścieżki sensoryczne – chodzenie na bosaka po trawie, piasku;

- zabawy wodą, błotem, piaskiem;

- malowanie rękami;

- słuchanie i wydawanie dźwięków;

- wąchanie naturalnych zapachów (warzyw, owoców, ziół, kwiatów);

- testowanie smaków;

- zabawy „Koszyk skarbów”

b) zabawy wspierające rozwój motoryki małej:

- zabawa klockami;

- wkładanie i wyjmowanie elementów z pojemników;

- wlewanie, przelewanie i wylewanie wody;

- przesypywanie kaszy za pomocą różnych narzędzi;

- zabawy papierem: chwytanie, darcie, składanie;

- malowanie farbami (palcami, pędzlami, stemplami);

- zabawa masami sensorycznymi (ciastoliną, plasteliną), lepienie, wałkowanie, krojenie, rwanie, łączenie;

- przyczepianie, odczepianie, zapinanie, odpinanie;

- włączanie przycisków

c) ćwiczenie koordynacji wzrokowo- ruchowej i równowagi:

- wspinanie się na kanapę z wykorzystaniem poduszek, krzesłek, mocnych pudeł;

- chodzenie po śladzie;

- samodzielne jedzenie;

- malowanie;

- mycie rąk;

- ubieranie się (wkładanie i zdejmowanie prostych elementów garderoby);

- sprzątanie zabawek do pudeł;

- zabawy piłką: rzucanie, łapanie, turlanie;

d) zabawy wspierające czucie głębokie oraz kształtujące schemat własnego ciała:

- turlanie się;

- huśtanie się;

- przeciskanie się przez tunel;

- otulanie się kocem;

- masowanie;

- naśladowanie ruchu;

- oglądanie się w lustrze;

- zabawy „paluszkowe”

5. **ROZWÓJ TWÓRCZY – wskazówki metodyczne:**

- UMOŻLIWIENIE DZIECIOM DZIAŁAŃ TWÓRCZYCH I DOSTĘPU DO WYTWORÓW KULTURY

- zapewnienie dostępu do materiałów umożliwiających dzieciom kreatywne działanie;

- tworzenie bezpiecznej atmosfery bez oceniania, zapewnienie swobody działania oraz czasu potrzebnego na angażowanie się dzieci we własnym tempie i zakresie;
- docenienie procesu twórczego, a nie jakości efektu;
- wspieranie i nadawanie wartości samemu działaniu tworzenia;
- zapewnianie dzieciom czasu i miejsca na działania kreatywne w ciągu całego dnia;
- aranżowanie działań artystycznych nawet dla małej grupki dzieci lub pojedynczego dziecka, bez konieczności angażowania całej grupy, w to samo działania;
- dostarczanie dzieciom okazji obcowania ze sztuką: rzeźbą, malarstwem, rysunkami o wysokiej jakości artystycznej;
- zapewnienie dzieciom kontaktu z muzyką wysokiej jakości, zarówno jeśli chodzi o jakość odtwarzania, jak i repertuar;
- zapewnienie dzieciom dostępu do książek z szatą graficzną wysokiej jakości oraz do albumów ze zdjęciami;
- organizowanie dzieciom rysowania i malowania na poziomych i pionowych dużych płaszczyznach na wysokości ich wzroku;
- organizowanie warunków do aktywności twórczej na zewnątrz budynku - w naturze;
- nazywanie tego, co dzieci robią bez poprawiania ich i oceniania.

Działania personelu w tym obszarze:

a) zachęcanie dzieci do wyrażania twórczej ekspresji w różnych formach:

- strefa muzyczna: śpiewanie, granie, wytwarzanie dźwięków, w tym z wykorzystaniem głosu i dźwięków generowanych przez przedmioty, zjawiska, ciało, powtarzanie, modyfikowanie i tworzenie melodii, słuchanie dźwięków naturalnych i wytworzonych, słuchanie muzyki, piosenek;
- sfera plastyczna: malowanie, barwienie, rysowanie, stemplowanie, cięcie, darcie, naklejanie, komponowanie obrazów na dużych i małych przestrzeniach, komponowanie w przestrzeni trójwymiarowej, układanie, dekorowanie z wykorzystaniem różnorodnych materiałów;
- sfera ruchowa: ruch swobodny i spontaniczny, taniec swobodny, naśladowanie ruchów, tworzenie ruchów z wykorzystaniem swojego ciała i rekwizytów, taniec do muzyki;
- sfera słowna: spontaniczne i swobodne zabawy własnym głosem- tworzenie własnych słów, wydawanie dźwięków naśladowczych, zmiana głosu, tworzenie rytmów, mówienie wierszyków, zmianie słów w znanych dziecku wierszykach;

- łączenie różnych rodzajów ekspresji: ruch swobodny do muzyki z wokalizą dziecka oraz jednoczesnym malowaniem wodą na chodniku;

b) wykorzystywanie różnorodnych materiałów:

Zachęcanie dzieci do używania różnorodnych materiałów, takich jak: woda, piasek, błoto, trawa, liście, kamienie, zioła, warzywa, owoce, instrumenty, przedmioty wydające dźwięk, ubrania, materiały tekstylne, papier, przedmioty codziennego użytku.

c) poznawanie różnych wytworów kultury:

Zapoznanie dzieci z różnymi wytworami kultury poprzez:

- teatryki w wykonaniu opiekunów, rodziców lub zaproszonych artystów;
- słuchanie muzyki na żywo;
- słuchanie muzyki klasycznej;
- prezentowanie reprodukcji malarstwa lub rzeźby;
- czytanie i oglądanie książek i albumów o wysokich walorach artystycznych (graficznie i językowo).

Harmonogram stałych i zmiennych elementów dnia

6:30/7.00 - 8:30	Przyjmowanie dzieci. Krótkie rozmowy z rodzicami. Powitania indywidualne i grupowe. Zabawy swobodne dzieci.
8:30 - 9:30	Czynności higieniczne. Przygotowanie do śniadania. Śniadanie.
9:30 - 11:00	Aktywności inicjowane przez personel. Pobyt na świeżym powietrzu* Zabawy kierowane.
11:00 - 12.30	Czynności higieniczne. Przygotowanie do obiadu. Obiad.
12:30 - 14:00	Przygotowanie do odpoczynku. Drzemka lub cicha aktywność na dywanie.
14:00 - 15.00	Czynności higieniczne. Przygotowanie do podwieczorku. Podwieczorek.
15:00 – 16.00/ 16:30	Zabawy swobodne. Rozmowy z rodzicami. Odbieranie dzieci ze żłobka.

*w przypadku złych warunków atmosferycznych wyjście na zewnątrz przesunięte na popołudnie lub niemożliwe

Szczegółowy opis codziennych aktywności dzieci wraz z osiąganymi rezultatami dostępny jest w dzienniku elektronicznym LiveKid, do którego rodzice mają dostęp.

ORGANIZACJA PRACY PERSONELU

Współpraca, obserwacja i refleksja nad codzienną pracą opiekuna Podnoszenie kompetencji opiekuna

UDZIAŁ W SPOTKANIACH I SZKOLENIACH PERSONELU	Opis	Liczba godzin w przeliczeniu na m-c	Kiedy realizować zadanie?
Udział w spotkaniu wewnętrznym - Rada Koordynatorów	3 godziny miesięcznie	3	Poza godzinami pracy z dziećmi
Udział w spotkaniu wewnętrznym - Rada żłobkowa (cały personel)	3 godziny kwartalnie	1	Poza godzinami pracy z dziećmi
Udział w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych: - dobór tematyki szkolenia ściśle związany jest z aktualnymi potrzebami personelu i jest zgłaszany podczas Rady Żłobkowej przez personel lub obligatoryjnie wybierany przez dyrektora żłobka po wnikliwej obserwacji pracy personelu, - termin szkolenia ustalany jest z 2tygodniowym wyprzedzeniem a udział w szkoleniu opiekunów jest obowiązkowy	Raz na rok min. 10 godzin lub 2 razy w roku po 5 godzin	1	Poza godzinami pracy z dziećmi
Przeprowadzanie samooceny swojej pracy	10 godzin raz na rok	1	W czasie odpoczynku dzieci
Omawianie i planowanie pracy w ramach Planu OWE (z koordynatorem)	1 godzina w tygodniu	4	W czasie odpoczynku dzieci
Komunikowanie się z rodzicami	1 godzina tygodniowo	4	Krótkie komunikaty na bieżąco, dłuższe rozmowy rano lub po południu, poza pracą z dziećmi

Monitorowanie rozwoju dziecka na arkuszach obserwacji	15 minut dziennie	5	Dokumentowanie obserwacji w czasie odpoczynku dzieci
---	-------------------	---	--

System wewnętrznej komunikacji personelu

Celem systemu jest zapewnienie jasnej, etycznej i skutecznej komunikacji pomiędzy personelem żłobka wspierającej dobrą współpracę, bezpieczeństwo dzieci oraz profesjonalne środowisko pracy a służą temu:

1. Regularne rozmowy zespołów w żłobku podczas drzemki dzieci będące okazją do omówienia bieżących spraw, zaplanowanych działań, wymiany informacji o dzieciach;
2. Miejsce na tablicy informacyjnej do umieszczania ważnych komunikatów, terminów, planów i informacjach od dyrektora żłobka;
3. Zeszyt do odnotowywania poważnych rozmów z rodzicami na temat zachowania, rozwoju dziecka, sytuacji rodzinnej, itp. w formie notatek służbowych – do wglądu dla wszystkich opiekunów;
4. Narzędzia komunikacji elektronicznej dla całego personelu jak i poszczególnych zespołów żłobkowych, tj. e-mail, komunikatory, zamknięte grupy do szybkiej wymiany informacji, dzielenie się pomysłami, poglądami i materiałami oraz dziennik elektroniczny do dokumentowania codziennych aktywności dzieci, ważnych wydarzeń, wysyłania ogłoszeń do rodziców oraz śledzenia informacji przekazywanych rodzicom a także wymiana informacji pomiędzy koordynatorami żłobków;
5. Spotkania integracyjne dla pracowników żłobków wzmacniające wzajemne relacje i poczucie bycia w zespole.

ZASADY ETYCZNE W RELACJI PERSONEL – PERSONEL

1. Wszyscy pracownicy odnoszą się do siebie z poszanowaniem godności, bez względu na zajmowane stanowisko.
2. Personel współdziała, dzieli się informacjami istotnymi dla pracy żłobka i wspiera się wzajemnie – także pomiędzy żłobkami całej „Bajkowej Krainy”.
3. Informacje dotyczące dzieci, rodziców oraz spraw pracowniczych nie są omawiane z osobami nieuprawnionymi.
4. Powyższe informacje przekazywane są w sposób ogólnie przyjęty w żłobku a komunikaty są jasne, zgodne z prawdą i przekazywane w odpowiednim czasie.
5. Polecenia służbowe wydawane są w sposób jasny i spokojny a wątpliwości i pytania zgłaszane są bezpośrednio do koordynatora lub dyrektora żłobka.

6. Personel żłobka zna zasady Kodeksu Etycznego, podpisał je zobowiązując się do ich respektowania.

DROGA ROZWIĄZYWANIA KONFLIKTÓW POMIĘDZY PRACOWNIKAMI

1. Strony konfliktu podejmują próbę spokojnej rozmowy i wyjaśnienia nieporozumienia poza obecnością dzieci.
2. W przypadku braku porozumienia sprawa zgłoszona jest koordynatorowi żłobka lub bezpośrednio dyrektorowi żłobka.
3. Przełożony prowadzi rozmowę mediacyjną dążąc do rozwiązania konfliktu i ustalenia dalszych zasad współpracy.
4. Jeśli mediacja nie przyniesie efektu, dyrektor żłobka podejmuje decyzję zgodnie z obowiązującymi przepisami i regulaminami.

Nadzór realizacji Planu OWE

- 1) OBSERWACJA ZAJĘĆ Z DZIEĆMI – to narzędzie rozwoju, które ma na celu zebranie faktów i udzielenie opiekunowi wartościowych wskazówek do dalszej pracy oraz zweryfikowanie czy wskazówki metodyczne i działania personelu żłobka zawarte w Planie opiekuńczo- wychowawczo- edukacyjnym w poszczególnych obszarach rozwoju dziecka są realizowane.

Etapy obserwacji zajęć:

- odbywają się 2 razy w roku kalendarzowym względem każdego opiekuna;
- przeprowadza je dyrektor żłobka po wcześniejszym ustaleniu terminu obserwacji z opiekunem;
- tematyka zajęć może wynikać ze wspólnej analizy arkuszy samooceny/autorefleksji lub ze zgłoszonych problemów w pracy z dziećmi;
- obserwacja zajęć przeprowadzana jest w czasie inicjowania aktywności dzieci przez opiekuna lub w innym czasie, jeśli zachodzi taka potrzeba;
- dyrektor żłobka podczas obserwacji zajęć notuje swoje wnioski i spostrzeżenia,
- dyrektor żłobka dokonuje rozmowy podsumowującej z opiekunem przekazując swoje uwagi, zwracając uwagę na mocne i słabe strony opiekuna a także wnioski do dalszej pracy;
- spisany jest protokół z obserwacji zajęć, pod którym podpisuje się opiekun.

- 2) PRZEKAZYWANIE PERSONELOWI INFORMACJI ZWROTNEJ NA TEMAT PRACY Z DZIEĆMI – ma na celu wspieranie rozwoju zawodowego opiekunów poprzez świadome i regularne omawianie z pozostałymi opiekunami sposobów realizacji działań opiekuńczo- wychowawczo- edukacyjnych, które służą refleksji i poprawie jakości opieki nad dziećmi.

ZASADY przekazywania informacji zwrotnej na temat pracy z dziećmi:

- odnosi się do konkretnych sytuacji,
- opiera się na obserwacjach i rozmowach,
- jest przekazywana w sposób spokojny i zrozumiały poza obecnością dzieci,
- może mieć formę ustną, pisemną lub być przekazana w trakcie rozmowy podsumowującej obserwację, superwizję, itp.

KROKI opisujące przekazywanie personelowi żłobka informacji zwrotnej na temat pracy z dziećmi:

- a) Dyrektor lub Koordynator żłobka obserwuje i monitoruje pracę z dziećmi, np. zabawa, posiłki, czynności higieniczne, drzemka.
- b) Zwraca uwagę na sposób komunikacji z dziećmi, reagowanie na ich potrzeby oraz przestrzeganie procedur przez personel żłobka.
- c) Wskazywane są mocne strony oraz obszary wymagające poprawy, na przykładzie konkretnych sytuacji.
- d) Wnioski z przekazanych informacji po ich weryfikacji przekazywane są w rozmowie indywidualnej lub zespołowej w sposób konstruktywny;
- e) Ustalane są zalecenia, wskazówki lub działania rozwojowe, które mają na celu poprawę jakości pracy z dziećmi.

3) SAMOOCENA PRACY PERSONELU Z WYKORZYSTANIEM PRZYGOTOWANYCH ARKUSZY LUB KWESTIONARIUSZY

Każdy opiekun minimum raz w roku ma obowiązek wypełniania kart samooceny stanowiących załącznik do niniejszego Planu dotyczących następujących działań personelu:

- wspierania autonomii dziecka podczas czynności higienicznych i podczas posiłków;
- dotyczących interakcji z dziećmi w sposób ustalony przez instytucję;
- innych działań wynikających z aktualnych potrzeb dzieci, rodziców lub personelu.

Wnioski z przeprowadzonej samooceny są dokumentowane, karty samooceny pozostają anonimowe, co zwiększa szanse na wartościowe i prawdziwe informacje dając przestrzeń do dyskusji nad rozwiązywaniem trudności i problemów w pracy z najmłodszymi.

4) Dyrektor żłobka nadzoruje realizację Planu OWE przez personel żłobka;

5) Personel żłobka corocznie dokonuje analizy i modyfikacji Planu OWE pod kierownictwem koordynatora.

ZŁOBEK BYSŁAW

Załączniki do Planu opiekuńczo- wychowawczo- edukacyjnego:

1. Akceptacja Planu OWE przez podmiot prowadzący żłobek.
2. Potwierdzenie zapoznania się z Planem OWE przez personel żłobka i zobowiązanie do jego przestrzegania.
3. Karty samooceny personelu żłobka.

Data wejścia w życie: 1 stycznia 2026 roku

ŻŁOBEK BYSŁAW